Rok IX. Nr. 56

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnoszeniem i w agencjach	2,65 „
Na poczcie, już z odnoszeniem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na poczcie, już z odnoszeniem	8,67 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 łam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłómaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — się nie gwarantuje. — — — —

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł

Czwartek: Tomasza z Akw. w. d. k.
Piątek: † Św. Winc. Kadłub. b w.

CHOJNICE, piątek dnia 8 marca 1929 r.

Słońca wschód 6.36 zachód 17.47
Księżyca wschód 5.34 zach. 12.50

Walka z Kościołem Katolickim w Polsce

Katolicy, zapoznajcie się z antykościelnemi zakusami masonów

Dajemy szczegółowe ich zestawienie

Kilkakrotnie już na tem miejscu pisaliśmy, że w Polsce walka czynników masońskich przeciwko Kościołowi Katolickiemu rozgorzała i toczy się z niezwykłą zaciętością. Wrogom Kościoła chodzi o zupełne wyeliminowanie jego wpływów z życia narodowego i państwowego Polski i dążą oni do swego celu sposobami ukrytemi i sposobami jawnemi.

Zupełnie jawnym rzecznikiem zamierzeń masońskich są nasze partje lewicowe. One też, czy to w swej prasie czy przez swoich agitatorów, najśmielej i najbezczelniej występują za ukróceniem praw Kościoła św. Szczególnie jednak lewica daje upust swej nienawiści antykatolickiej na terenie instytucji ustawodawczych t. zn. Sejmu i Senatu.

Wystąpienia jej w okresie n. p. obecnego Sejmu rysowały się dostatecznie wyraźnie, by samo zwięzłe ich przedstawienie dało wystarczający obraz, jak dalece idą usiłowania masonów. Uważamy za swój obowiązek wszystkie te fakty zebrać w jedną całość i podać je katolickim rzeszom naszych Czytelników do wiadomości. Niech czytając ten zasmucający zbiór ataków lewicowych na Kościół św., poczują w sobie przypływ męstwa i ofiarnej woli dla obrony swoich świętości.

1. Przeciw religijnemu wychowaniu młodzieży.

Mocą Ustawy Konstytucyjnej mianowicie na zasadzie art. 114 i art. 120 młodzież szkolna prócz pobierania nauki religji musi z obowiązku i to pod nadzorem swych nauczycieli wykonywać praktyki religijne, a więc uczęszczać na msze niedzielne, przystępować do spowiedzi i Komunji itp. Rząd wydał 9 grudnia 1926 roku okólnik do wszystkich zakładów szkolnych, aby owe postanowienia Konstytucyjne były ściśle przestrzegane.

Rząd zatem spełnił swój przez Konstytucję mu nałożony obowiązek. Tymczasem lewica zaczęła na arenie parlamentarnej zabiegać o zniesienie tego okólnika i zgłosiła stosowny wniosek. Sejm na posiedzeniu z dnia 19 czerwca 28 roku głosami lewicy i mniejszości narodowych, a Senat na posiedzeniu z dnia 22 z. m. głosami lewicy i przeważnej części BB. z marszałkiem Szymańskim na czele wniosek ten uchwaliły.

Wnioskodawcy lewicowi próbowali udowodnić, że nauka religji i wychowanie religijne mogą się obyć bez wykonywania praktyk religijnych co podkreślić trzeba jako zwykłą niedorzeczność Głównie jednak występowali przeciw temu, że przy obowiązkowem stosowaniu praktyk religijnych nauczyciele chociaż niewierzący, mając obowiązek nadzoru nad młodzieżą, muszą uczestniczyć w nabożeństwach wbrew swej woli. Powoływali się wnioskodawcy na art. 112 Konstytucji o wolności wyznania i o tem, że nikt niemoże być zmuszony do udziału w obrzędach religijnych.

Napozór zarzut słuszny. Lecz przypomnieć nam wypada, że ten sam art. 112 mówi na samem czele, iż wolności wyznania nie wolno używać w sposób przeciwny ustawom, — a ustawa nakazuje wychowanie religijne młodzieży. Dalej art. 112 zakazuje uchylania się od spełnienia obowiązków publicznych z powołaniem się na wolność wyznania. Kto zaś bierze na siebie obowiązki wychowawcy dzieci katolickich, musi się z tem liczyć

Uchwały Sejmu i Senatu, wymierzone przeciwko konstytucyjnym prawom ludności katolickiej, na całe szczęcie nie weszły w życie i zamieniono je na t. zw. rezolucje, gdyż w rzeczy samej Rząd ich wykonać nie może, bo naruszają one Konstytucję i Konkordat.

2. Przeciw prawom Kościoła w Państwie.

Komisja Budżetowa Sejmu zajmowała się w dniu 17 grudnia 1928 roku budżetem wyznań religijnych. W czasie debat poseł Czapiński imieniem Polskiej Partji Socjalistycznej i poseł Kalinowski imieniem Wyzwolenia — oświadczyli, że stronnictwa ich będą głosowały za skreśleniem całego budżetu wyznań religijnych w sumie 20 miljonów zł. Przedewszystkiem wystąpili obaj lewicowcy przeciwko Kościołowi Katolickiemu i przyznając, że wydatki państwowe na Kościół są koniecznem następstwem Konkordatu, domagali się zerwania Konkordatu, chociaż jest on przewidziany w Konstytucji.

Poseł Czapiński zaznaczył jeszcze, że Konstytucja przewiduje niekoniecznie taki Konkordat jak obecny, ale wogóle układ ze Stolicą Apostolską, dopuszczający nawet rozdział Kościoła od Państwa. Pogląd ten jest mylny. Konstytucja bowiem w art. 114 postanawia, iż religja katolicka zajmuje w Polsce naczelne stanowisko, że Kościół rządzi się swojemi prawami i że Konkordat ma być zawarty właśnie na podstawie tych zasad.

Lewica dotrzymała swych zapowiedzi i rzeczywiście głosowała za skreśleniem budżetu wyznań religijnych, zaznaczając tem samem swe dążenie do rozdziału Kościoła od Państwa. Nie uzyskała jednak większości, bo nawet niektóre mniejszości narodowe nie chcą mieszać się do tej kampanji antykościelnej i nie głosują z lewicą.

3. Dążenia ku popierania sekciarstwa.

W dniu 14 grudnia 1928 roku PPS. i Wyzwolenie zgłosiły każde osobny wniosek pod nazwą wniosków o wolności sumienia. Jest rzeczą znamienną, że wnioski te pojawiły się po procesie marjawitów w Płocku, który to proces odsłonił niesłychane ohydy sekciarstwa.

Treść obu wniosków jest taka że do stworzenia t. zw. związku religijnego czyli sekty wystarczy zgłoszenie 50-ciu członków, choćby w jednym tylko miejscu. Pomyśleć, że takie wyznanie ma być wobec prawa już równe z Kościołem Katolickim. Dalej władza musi zatwierdzić statut, jeżeli w samym statucie nie ma nic przeciwnego porządkowi prawnemu i obyczajności. Oczywiście w statucie nikt takich rzeczy nie zamieści, ujawnią ją się one dopiero później w czasie działania.

Sekta taka, przez 50-ciu ludzi założona, ma mieć wszelkie art. 113 Konstytucji przewidziane prawa a zatem nabożeństw publicznych i utrzymywania zakładów oświatowych. Co gorsza do takiej sekty rodzice mogą zapisywać swe dzieci, czyli innemi słowy pozbawiać je religji.

Najmniej krytyczny człowiek zrozumie, że tego rodzaju projekty nie są niczem innem jak wyraźnem dążeniem do rozstroju religijnego. Masoni, popierając sekciarstwo, myślą poderwać granitowe podstawy Kościoła Katolickiego w Polsce, co ułatwiłoby im ostateczne zwycięstwo. Oba co dopiero omówione wnioski nie były jeszcze w Sejmie rozpatrywane i napewno większości nie uzyskają, ale ich nie lekceważmy, bo aż nadto dobitnie pouczają o tendencjach lewicy.

4. Przeciw ślubom kościelnym.

W dniu 7 stycznia br. odbywał się w Wilnie słynny proces przeciwko kalwińskiemu superintendentowi Jastrzębskiemu o udzielenie ślubów żonatym katolikom. Jastrzęsbki, mimo że tacy petenci nie posiadali rozwodu udzielonego im przez Kościół, dawał im rozwód na zasadzie przepisów swego wyznania. Za te udogodnienia kazał sobie grubo płacić i uprawiał można powiedzieć regularny handel rozwodami i ślubami. Sąd uznał pomysłowego superintendenta winnym i skazał go na karę więzienia.

Pouczające dla katolików stanowisko zajęła w tej sprawie lewica. Cała jej prasa a także część prasy BB. uderzyły na alarm i wzięły Jastrzęębskiego w obronę głosząc, że rozwody i śluby takie są wybawieniem ludzkości i uszczęśliwianiem ludzi. Nie potrzebujemy chyba tłumaczyć, że przeciwnie byłyby one jedynie dogadzaniem popędom ludzi niesumiennych i niszczeniem rodziny.

Zresztą walka lewicy o zaprowadzenie rozwodów i ślubów cywilnych w Polsce trwa nieustannie i w Sejmie i na arenie społecznej. Niejednokrotnie piętnowaliśmy drastyczniejsze w tej walce momenty.

5. Agitacja za rozdziałem Kościoła od Państwa.

Przeprowadzenie rozdziału Kościoła od Państwa jest właściwym celem masonerji. W takim razie Kościół byłby zupełnie pozbawiony wpływu na tok życia państwowego. Wszelkiemi też siłami masonerja do tego celu zdąża. Dnia 3 marca br. lewica zgłosiła własny projekt zmiany Konstytucji i w zasadach swoich głosi, że Polska powinna być państwem bezwyznaniowem, a Kościół Katolicki na równorzędnej stopie postawiony z innemi wyznaniami.

Nie wolno nam pominąć jeszcze jednego faktu. Od 1-go lipca 1929 roku ma wejść w życie (na podstawie rozp. Prez. Rzplitej z 19-go marca 1928) nowy kodeks postępowania karnego, zmieniający m. in. przysięgę sądową. Dotychczas dla katolików przysięga zaczynała się od słów: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy św. Jedynemu....", a kończyła się słowami: „Tak niech mi dopomoże niewinna męka Zbawiciela mojego Jezusa Chrystusa, Amen." Obecnie wprowadzono wspólną przysięgę dla chrześcijan i dla żydów, opuszczającą słowa „w Trójcy Świętej Jedynemu", oraz „męka Zbawiciela mojego Jezusa Chrystusa", a wogóle skróconą. Przysięgę ma odbierać nie duchowny, lecz sędzia, czasem innej wiary, co znaczenie przysięgi oczywiście także obniża. Całe to postanowienie o przysiędze jest objawem groźnego rozluźnienia.

Kończąc zestawienie dat i faktów, tyczących się walki prowadzonej w Polsce przez masonerję przeciwko Kościołowi Katolickiemu, przypominamy, że dzieje się to wszystko w czasie, gdy świat podmywany jest falami bolszewizmu, który uważa za swą główną broń bezwyznaniowość. Po raz niezliczony tedy wołamy: Katolicy do szeregu

J. Ch.

Nastały ciężkie czasy

Fala bankructw się wzmaga

Czy tylko mrozy temu winne?

Warszawa, 6. 3. (radjo). Katastrofalne mrozy powodujące silną stagnację w handlu, zrobiły swoje. Pierwsze przejawy kryzysu w handlu wystąpiły na razie w Warszawie i Lublinie.

W ub. tygodniu oddało się w Warszawie pod dobrowolny nadzór sądowy 11 wielkich firm. Mówi się ponadto o bankructwie jednej z największych firm wydawniczych warszawskich. Wypłaty zaś zawiesić miała pewna firma handlu ceratą, której pasywa dochodzą do 1 miljona dolarów.

O ile idzie o Lublin, to wraz z odnowieniem przerwanej komunikacji kolejowej z prowincją, zaczęły napływać z tej prowincji masy protestowanych weksli.

Co donoszą z Genewy?

Nieprawdziwe informacje prasy niemieckiej. Fiasko akcji Stresemanna. Litwa nie została do obrad dopuszczona

Genewa, 6. 3. (radjo). Tak w kołach politycznych Ligi jak i prasa Genewska stwierdzają, że wszelkie wiadomości podawane przez prasę niemiecką o rzekomem naprężeniu w łonie Ligi w związku ze sprawą mniejszości nie polegają na prawdzie i są celowo kolportowane, aby ułatwić Stresemannowi wyjście z przykrej sytuacji jaką sobie sam stworzył sprawami mniejszości.

Posiedzenie Rady odroczone było dlatego, że Komitet 5-ciu nie mógł się zdecydować na dopuszczenie Litwy do obrad nad sprawą mniejszości i ostatecznie prośbę Litwy odrzucił.

Kampanja prasy niemieckiej ma za zadanie wytworzenia sytuacji naprężonej podczas obrad Ligi i wczesne przygotowanie opinji do niepowodzeń Stresemanna.

Genewa, 6. 3. (radjo). Według opinji prasy, konferencja Brianda ze Stresemannem nie poruszała innych zagadnień jak tylko sprawy mniejszości narodowych. O kwestji rozbrojenia i reparacji wogóle ministrowie nie mówili.

Berlin, 6. 3. (radjo.) Dzienniki niemieckie zamieszczają szereg artykułów, w których oświadczają, że rozpoczynającą się w takim tonie jak obecnie dyskusja nad sprawami mniejszości wywołuje pomimowoli przykre wrażenie na ludność niemiecką.

Według relacji pism, debata Ligi Narodów nosi cechę słabego zainteresowania sprawami mniejszościowemi. Opinja prasy niemieckiej jest ściśle związaną z niepowodzeniem Stresemanna.

Przebieg jawnego posiedzenia
Rady Ligi Nardów.

Genewa, 6. 3. (radjo). Wobec wielkiej ilości zgromadzonej publiczności oraz wszystkich delegatów członków Ligi, jawne posiedzenie Rady Ligi otwarł przewodniczący Sciajola, komunikując porządek obrad powzięty na tajnem posiedzeniu.

Pierwszy przemawiał senator Dandurand proponując Lidze swój projek rozwiązania zagadnień o mniejszościach.

Następnie przemawiał Stresemann, krytykując wykonanie ustawy o mniejszościach, domagał się ulepszenia procedury przy badaniu spraw przez Ligę Narodów oraz dopuszczenia przedstawicieli narodów zainteresowanych, ustanowienia Komitetu 7-miu, któryby opracował projekt przygotowawczy na następne posiedzenie Rady Ligi, nad sprawami mniejszości, wreszcie wskazywał na swój projekt przytoczony w skardze mniejszości niemieckich.

Niektórzy senatorzy oświadczyli, że

będą głosowali przeciw budżetowi

ponieważ rząd toleruje osiedlenie się niemców na pograniczu zachodniem.

Warszawa, 6. 3. (radjo). Komisja Konstytucyjna Sejmu w drugiem czytanu ustawy o zgromadzeniach przyjęła wniosek Klubu Narodowego, ograniczające udział młodzieży poniżej lat 18-stu w zgromadzeniach publicznych.

Na posiedzeniu senackiej Komisji Budżetowej zabrał głos senator Kulerski, który przytoczywszy przykłady prześladowania przez stronnictwo Stresemanna polaków, domagał się udzielenia stanowczej odprawy Stresemanowi w związku z mieszaniem się jego do spraw mniejszości i spraw wewnętrznych Polski. Następnie krytykował panujące obecnie stosunki polityczne w Polsce oraz poruszył sprawę osiedlania się niemców na pograniczu Zachodniem i powiedział, że sytuacja ta nie pozwala mu głosować za budżetem.

Poza sen. Kulerskim zabierało głos wielu jeszcze senatorów oświadczając, iż ggłosować będą przeciwko budżetowi. Z senatorami polemizowali przestawiciele Be Be.

Zakończenie dyskusji odroczono.

Gdy szaleją żywioły

Katastrofa powodzi w Grecji
przybrała olbrzyme rozmiary.

Białogród, 6. 3. (radjo.) Liczba ofiar powodzi w Grecji wynosi przeszło 1500 osób. Straty w majątku i nierogaciźnie są bardzo wielkie. Ekspedycje ratunkowe, które nie mogły dotrzeć na miejsce katastrofalnych wylewów, samolotami zrzucały żywność ludności oraz lekarstwa. Rząd przyznał nadzwyczajne kredyty na pomoc doraźną.

Czy można im wierzy?

Niemcy zaprzeczają wiadomościom
o zatargu Rzeszy z Bawarją.

Berlin, 6. 3. (radjo.) Prasa niemiecka kategorycznie zaprzecza doniesieniom z Paryża, jakoby zatarg między rządem bawarskim a berlińskim, istniał nadal. Wywiad udzielony przez premjera bawarskiego miał być celowo przekręcony i wykorzystany w akcji propagandowej przeciwko rządowi berlińskiemu przez prasę francuską.

Z warsztatu prac parlamentarnych

Dyskusja budżetowa w Senacie. — Wyjaśnienia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. — Z sejmowej Komisji Budżetowej.

Warszawa, 6. 3. (radjo.) Na popołudniowym posiedzeniu Senatu dyskutowano nad budżetem Prezydenta Rzplitej, nad budżetem Sejmu i Senatu, przy którym uchwalono pewne kwoty na utworzenie bibljoteki prawniczej oraz biura porad prawnych dla posłów w ich sprawach prac programowych. Następnie referowano budżet Prezydjum Rady ministrów oraz Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Nad budżetem Izby Kontroli wywiązała się dyskusja, w której Prezes Izby Wróblewski udzielał obszernych wyjaśnień co do kontroli oraz co do ostatnich przekroczeń budżetu jak również wyjaśniał sprawę wydatkowania pewnych sum z budżetów wojskowych z roku 1924, które to wydatki nie zostały dokładnie wyjaśnione i nie mogły być dokładnie skontrolowane z braku specyfikacji.

Sejmowa Komisja Budżetowa w obecności min. Kwiatkowskiego dyskutowała sprawę projektu upoważniającego rząd do nabycia terenów naftowych oraz kopalń i sprawy przemysłowe.

POLITYKA KRAJOWA.

Groźba strajku

nad Górnym Śląskiem
wciąż wisi

Rokowania między związkiem pracodawców a organizacjami zawodowemi, jakie w Katowicach się toczyły w sprawie konfliktu zarobkowego o podwyżkę płac w przemyśle górniczym ostatecznie się rozbiły.

Wobec tego stanu rzeczy spór oddany będzie Komisji Arbitrażowej do ostatecznego załatwienia. Komisja zbierze się 17 bm. Górnicy na wypadek nieuwzględnienia ich życzeń grożą strajkiem.

POLITYKA ZAGRANICZNA.

Nowy prezydent amerykański
objął władzę.

— W poniedziałek w południe odbyło się w senacie zaprzysiężenie wiceprezydenta Curtisa. Następnie o godzinie 1-ej najwyższy sędzia Taft zaprzysiągł prezydenta Hoovera, który bezpośrednio po tem wygłosił swą mowę programową.

Słabe głowy, lecz pełne kieszenie

Gabinet miljonerów amerykańskich
rozpocznie niebawem urzędowanie.

— Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover, objąwszy urzędowanie, zgłosił do senatu listę członków jego rządu, jakich myśli mianować ministrami.

Z pośród 9 członków gabinetu tylko jeden minister skarbu uchodzi za genjalnego człowieka pozostali nie cieszą się opinją nadzwyczaj zdolnych ludzi. Lecz czem nowy rząd amerykański budzi sensację to okolicznością, że składa on się z ludzi bardzo bogatych. 5 ministrów na ogólną liczbę 9 są multimiljonerami.

Stąd gabinet Hoovera nazwano „gabinetem miljonerów".

Kiedy odbędą się wybory
do parlamentu angielskiego.

— Według wiadomości ze sfer urzędowych, wybory powszechne w Anglji odbędą się 30 maja.

WIADOMOŚCI OGÓLNE.

Generał Nobile winien
Orzeczenie Komisji śledczej.

o- Komisja śledcza, badająca przyczyny katastrofy „Italji" podczas ekspedycji gen. Nobile do bieguna północnego ogłosiła swe sprawozdanie. Komisja czyni odpowiedzialnym gen. Nobilego za katastrofę „Italji" i jednocześnie stwierdza, że Nobile, jako komendant ekspedycji, nie powinien był pierwszy opuścić Czerwonego Namiotu.

Natomiast czyn Mariano i Zappi, którzy razem z Malgreenem wyruszyli w drogę, chcąc dotrzeć droga lądową do osiedli ludzkich, komisja nietylko uznała za właściwy, lecz nawet za godny pochwały.

Wysokość opłat na rzecz
Pomorskiej Izby Rolniczej.

o- Na okres od dnia 1 kwietnia b. r. do 31 marca 1930 r. ustalone zostały opłaty na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w wysokości 4.06 proc. od czystego dochodu katastralnego, wyrażonego w złotych według relacji 0.47 mkn. 1 złotemu.

Pielgrzymkę do Ziemi św. poprowadzi
Ks. Biskup Okoniewski.

o- Jak miadomo J. Em. ks. kardynał Prymas Hlond zaniemógł. Ponieważ o wzięciu udziału przez ks. Prymasa w pielgrzymce do Ziemi św. mowy być nie może przeto J. Eminencja uprosił J. E. ks. biskupa Okoniewskiego z Pelplina na swego zastępcę w prowadzeniu pielgrzymki, która wyruszy ostatecznie 5 kwietnia.

Trzy nowe okręty wojenne
Polsce przybywają

o- W tym roku będą spuszczone na wodę trzy okręty wojenne, zamówione we Francji przez kierownictwo naszej marynarki wojennej. Są to dwie łodzie podwodne „Ryś" i „Wilk" oraz kontrtorpedowiec „Burza".

Rozwiązanie Rady Miejskiej
miasta Torunia.

o- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 lutego 1929 r. Rada Miejska w Toruniu została rozwiązana. Wykonanie rozporządzenia wchodzi w życie z dniem ogłoszenia t. j. od dnia wczorajszego.

Kogo bolszewicy uważają za burżujów
i pozbawiają prawa wyborczego.

o- Podczas ostatnich wyborów do sowietów w samej Moskwie i w gubernji moskiewskiej pozbawiono praw wyborczych 131.485 osób jako należących do „nietrudowego" elementu. Wśród pozbawionych praw wyborczych byli sprzedawcy mleka i żywności na ulicach Moskwy, dorożkarze itd.

Miljon franków za skrzypce
zapłacił Amerykanin.

o- Jak donoszą z Paryża, sprzedano tam z wolnej ręki skrzypce wyrobu Stradivariego, odznaczające się dziwnym kształtem i wspaniałym brzmieniem, a które należały niegdyś do słynnej z dowcipu, urody i salonu swego Madame Recamier. Za skrzypce te zapłacił pewien amerykanin bez wahania miljon franków.

Piechotą przez zamarźnięte morze
przeszli z Danji do Niemiec.

o- Do wyspy Fehmarn, położonej przy wybrzeżu niemieckiem na północ od morza Północnego, przybyło wczoraj piechotą kilka osób z Danji poprzez zamarznięte morze. Tego rodzaju fakt przejścia pieszo przez zamarznięte morze z Danji na wybrzeże niemieckie jest wydarzeniem, nienotowanem od dziesiątków lat.

Matka własnem ciałem
uchroniła swe dzieci od zmarznięcia.

o- Pisma włoskie donoszą o strasznym dramacie, którego ofiarą padła włościanka z okolic Cattanzero. W czasie strasznej zawieruchy śnieżnej, niebywałej we Włoszech, kobieta owa wracała ze swemi dziećmi z pola. Burza zmusiła ją do zatrzymania się w drodze. Zrozpaczona matka ułożyła dzieci na chuście na śniegu i chcąc je obronić przed mrozem i śniegiem, zakryła je własną osobą. W kilka godzin później znaleziono nieszczęśliwą kobietą martwą, lecz dzieci dzięki ofiarnej miłości macierzyńskiej ocalały.

A więc jednak aresztowany.

Prezydent Meksyku, szef sztabu generalnego i przywódca robotników

Wiedeń, 6. 3. (radjo.) Potwierdzają się wiadomości o aresztowaniu prezydenta Meksyku, szefa sztabu generalnego armji rządowej meksykańskiej oraz przywódcy partji robotniczej.

Wojska powstańcze opanowały już prawie cały kraj jedynie Calles stacza jeszcze zacięte walki lecz został on wraz z wojskami otoczony.

Klęska głodu

nawiedziła wieś rosyjską
i zagraża całemu krajowi.

Ryga, 6. 3. (radjo.) Głód w Rosji sowieckiej rozszerza się na wsiach w szybkim tempie. Północne prowincje najbardziej dokuczone są brakiem zboża, chleba i jarzyn, które to rząd sowiecki przymusowo rekwirował na wywóz. Rząd sowiecki w obawie rozruchów wzmocnił załogi garnizonów.

Wykoleił się pociąg pospieszny
13 osób zabitych, 53 ranne.

New Jork, 6. 3. (radjo.) W miejscowości Fellthomson wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg pospieszny zdążający do Chicago wykoleił się na skutek złego nastawienia zwrotnicy. Pięć wagonów zostało rozbitych 13 pasażerów zabitych i około 53-ch ciężej i lżej rannych. Zniszczony również został cały bagaż kolejowy.

Demagogja i brak zmysłu państwowego

Projekt konstytucyjny zgłoszony przez lewicę

godzi w nasze interesy religijne i narodowe

W wczorajszym numerze podaliśmy główne zasady zgłoszonego przez lewicę projektu reformy Konstytucji. Dzisiaj przedstawimy niektóre bliższe szczegóły. Świadczą one aż nadto, że lewicowy projekt Konstytucyjny to szczyt demagogji i brak jakiegokolwiek zmysłu państwowego. Oto co projekt głosi:

Wybór Prezydenta ma dokonać zgromadzenie narodowe, złożone z elektorów, wybieranych głosowaniem czteroprzymiotnikowem w okręgach wyborczych, jak do Sejmu.

Liczba członków zgromadzenia jest dwa razy większa, niż posłów. Członkami zgromadzenia nie mogą być posłowie i ministrowie, Prawo budżetowania i gospodarka finansowa skarbu są zależne zupełnie od Sejmu.

Prawa Sejmu mają być znacznie rozszerzone, np. regulamin sejmowy ma być ogłoszony jako ustawa w „Monitorze". Jeżeli Prezydent w odpowiednim terminie nie zwoła Sejmu, to zwołuje go marszałek Sejmu. Do zgłoszenia wniosku o usunięcie ministra wystarczyć ma 25 podpisów. Prawo inicjatywy ustawodawczej ma być nadane też posłom, jeżeli obywatele zbiorą 100 000 podpisów.

Bardzo głębokie zmiany mają nastąpić w stosunku państwa do religji i wychowania. Artykuły w Konstytucji, zapewniające Kościołowi Katolickiemu przodujące stanowisko w państwie mają być skreślone.

Mają być zniesione przeszkody w legalizacji związków religijnych, jak również świadczenia samorządowe na rzecz Kościoła. Kontrola przekonań religijnych ma być zupełnie zniesiona. Państwo wgląda w te sprawy tylko dla przeprowadzenia statystyki.

Obowiązek nauki religji w szkole ma być uchylony. Praktyki religijne w szkole będą uznane tylko na wyraźne życzenie rodziców. Szkoła średnia jest dalszym ciągiem szkoły powszechnej.

Pod względem narodowym projekt lewicy jest bardzo niebezpieczny, gdyż żąda na terytorjach narodowo mieszanych autonomji terytorjalnej.

W kołach politycznych projekt lewicy przyjęto jako pośrednie, przez antytezę — wzmocnienie projektu BB.

W obronie dachu nad głową

Co mówi o rządowym projekcie podwyżki komornego

prezes Centrali Zrzeszeń Lokatorskich

Dr. K. Buczyński, prezes Centrali Zrzeszeń Lokatorskich ogłosił artykuł o rządowym projekcie podwyżki komornego. Niektóre ustępy z tego artykułu jako bardzo aktualne poniżej przytaczamy.

„Według projektu 25 proc. nowego podatku miałaby być „prowizją" dla właścicieli domów, z której to prowizji 15 proc. — risum teneatis — miałyby być użyte na „obowiązkowy" czy też „konieczny remont".

„Oczywiście prajekt rozporządzenia nie może zabronić użyć na remont domu i więcej, niż te 15 proc. „prowizji", zapomina tylko o jednem, że w domach i chałupach, o jedno i dwupokojowych lokalach, które już się oddawna walą — a jeżeli nie, to tylko dzięki wspólnym wysiłkom lokatorów — w tych domach na remont nie starczy ani całej „prowizji", a nawet całkowitej projektowanej podwyżki komornego.

„Obóz socjalistyczny „występuje z protestem przeciw podwyżce komornego dla małych mieszkań, jednocześnie jednak będzie zasadniczo popierał projekt rządowy, który uważa za jedyne wyjście"... Nie dość na tem, poprawki socjalistyczne domagają się podwyższenia stawek tych dla lokali większych do 200 procent".

„Zobaczymy, jakie byłyby rezultaty"?

Jak wiadomo lokale handlowe i przemysłowe — czyli zarówno magazyny jak i sklepiki spożywcze, fabryki, jak i warsztaty szewskie lub krawieckie miałyby płacić podatek największy, bo po 10 proc. co kwartał więcej. Z czyjej kieszeni oni to zapłacą? Oczywiście z kieszeni konsumenta. Stąd regularny, zgóry przewidziany, bez względu na inne konjuktury gospodarcze, wzrost drożyzny — wzrost niczem nie powstrzymany, wzrost drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, eo ipso artykułów budowlanych i rąk roboczych.

Stąd, oczywiście i wzrost kosztów projektowanej rozbudowy miast.

Zapłacić za to wszystko musi konsument — już obłożony podatkiem. Najskromniej licząc i najbardziej optymistycznie — zapłaci drugie tyle co wynosi sam podatek, o ile jest lokatorem większego mieszkania, zaś 2 lub 3 krotny podatek, o ile jest lokatorem małego lokalu. Ciekawa rzecz, skąd się wezmą na to pieniądze"?

„Ale tego jeszcze mało.

Ponieważ nowy podatek ma być ukryty pod płaszczykiem podwyżki komornego, przeto i egzekutywa byłaby inną, niesłychaną w dziejach ludzkości: zalegania komornego, ponad 1 miesiąc, groziłoby niechybnem wyrzuceniem na bruk opieszałego płatnika. Należałoby zatem już zacząć budować nie domy, lecz zwykłe baraki dla bezdomnej inteligencji. Mam wrażenie, że na ten cel zabraknąćby mogło funduszów, gdyby nawet cały podatek poszedł wyłącznie na budowę baraków. A jednak należy się liczyć z tem, że w dzisiejszych czasach głodu mieszkaniowego eksmisja — to klęska, bo to nietylko pozbawienie kogoś dachu nad głową, lecz najczęściej jednocześnie pozbawienie możności zarobkowania".

„Mam wrażenie, że punktem wyjścia do jakiegokolwiek bądź podatku mogłaby być wysokość płaconego przezeń komornego.

W każdym razie jednak społeczeństwo nasze jest za biedne, aby w ciągu paru czy kilku lat można było z niego wycisnąć kapitał, potrzebny do jako tako poważnej akcji budowlanej na szeroką skalę".

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 7. marca 1929 r.

Nasza nowa powieść.

W dzisiejszej „Krainie Powieści" rozpoczynamy druk nowej wielce ciekawej powieści p. t. „Czarcie Wzgórze". Autor powieści Eugenjusz Sue należy do najpoczytniejszych pisarzy francuskich. Mamy nadzieję iż „Czarcie Wzgórze" wszystkim Czytelnikom się podoba.

Z okazji rocznicy św. Kaźimierza, którą obchodziliśmy w ub. niedzielę drukujemy w „Krainie" dzisiaj zamiast odcinka „Tajemnica starej chaty" piękne opowiadanie o św. królewiczu polskim. „Tajemnica starej chaty" w następnym numerze ukaże się znowu jak zwykle.

Kto znalazł 100 złotych ?

Przechodząc około Zakładu Poprawczego w dniu 4-go marca, zgubił p. Zbigniew Czabański 100 złotych w gotówce. Znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem.

Krwią Kapłańską w naszym mieście.

Jak zdołaliśmy się dowiedzieć zamierzają harcerze 1ej drużyny odegrać „Krwią Kapłańską" w naszym grodzie i to na ogólne życzenie tut. obywatelstwa. Otóż już raz odegrano ten dramat w Chojnicach, ale wówczas publiczność nie przybyła tak licznie, jak się tego spodziewać było można. Było to przed rokiem. Wówczas zawiedziony autor postanowił nie przedstawiać tego dzieła po raz drugi w Chojnicach. Obecnie jednak, kiedy słowa tego autora rozniosły się szerokim echem po bliższej i dalszej okolicy spostrzegli Chojniczanie, że zrobili omyłkę i teraz zaczęli autora i wykonawców prosić, by daną sztukę w Chojnicach wystawić. Początkowo autor temu się przeciwiał, wreszcie jednak ulegając gorącym prośbą tut. obywatelstwa zezwolił na przedstawienie i to w niedzielę dnia 10 marca br na sali hotelu Centralnego o godzinie 8 wieczorem. Pewnym być można, że nikogo nie będzie, któryby nie zapragnął tego dzieła oniewającego dzieje Chojnic zobaczyć. Radzimy więc wszystkim zaopatrzyć się już porzednio w bilety.

Posypujcie chodniki.

Tylekrotnie już pisaliśmy o tem, że w czasie obecnej gołoledzi posypywać należy jaknajczęściej chodniki popiołem lub piaskiem a to ze względu na bezpieczeństwo przechodniów i na wielką odpowiedzialność właścicieli domów. W dniu wczorajszym znów kilka osób upadło nieszczęśliwie i dotkliwie się potłukło.

Zwracamy zatem uwagę pp. właścicieli domów, że w pełnej mierze odpowiadają oni za każdy poszczególny wypadek poślizgnięcia się i potłuczenia przechodniów, jeżeli chodnik nie był na czas posypany i dostatecznie posypany. Odpowiedzialność prawna właścicieli domów jest wielka, gdyż nadmienia ona, że najlżejsze chociażby uszkodzenia ciała muszą materjalnie wynagrodzić.

Aby więc uniknąć procesów sądowych i strat materjalnych posypujcie chodniki codziennie i to rano i wieczorem ze wgzlędu na odwilż w południe i zamarznięcia wieczorem.

Kto będzie następny?

Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych Koło Chojnice złożyło w naszej redakcji kwotę 30 zł. na fundusz budowy okrętu handlowego.

Ruch kolejowy wraca do stanu normalnego.

Po usunięciu przeszkód ruchowych na linji Iłowo — Grudziądz uruchamia się z dniem 5 marca bieg pociągu osobowego Nr. 619/620.

Pobił się z kolegami i . . . uciekł.

We wtorek wieczorem od strony Lipusza przyjechał uczeń gimnazjalny i pozostawszy na stacji, kręcił się po niej co zwróciło uwagę posterunkowego, który też chłopca przytrzymał i doprowadził do posterunku P. P. w mieście. Tam stwierdzono, że chłopiec nazywa się Kąkol Antoni i pochodzi z Sierakowic. Chłopiec tłumaczył się początkowo, że przyjechał do Chojnic uregulować rachunek u dr. Machowińskiego, lecz później się przyznał, że pobił się kolegami gimnazjalnymi i obawiając się kary profesora uciekł do Chojnic.

Posterunek Policji w Chojnicach powiadomił rodziców chłopca ażeby przybyli do Chojnic zabrać go sobie z policji.

Osobiste.

Jako Naczelnik Zarządu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu chojnickiego został przez Radę tejże Kasy wybrany p. dyrektor Stanisław Polachowski w miejscu.

Numerowi na dworcu.

Funkcje numerowych na tutejszym dworcu pełnili dotychczas funkcjonarjusze kolejowi. Z dniem 1 marca b. r. władze kolejowe powierzyły funkcję numerowych specjalnemu przedsiębiorcy, Obecnie numerowych jest trzech, którzy w swych mundurach prezentują się wcale dobrze. Za specjalną taksą są pomocni podróżnym przy noszeniu bagażu itd. Numerowi są czynni zarówno we dnie jak i w nocy. Taka inowacja na naszym dworcu — to jeden dalszy krok ku udogodnieniu dla publiczności.

Wałęsali się nad granicą.

Niejaki Siwek Józef i Martuka Ignacy wałęsali się w strefie granicznej nie posiadając na to zezwolenia i zostali przytrzymani i odstawieni na posterunek P. P. w Chojnicach. Policja po przesłuchaniu przytrzymanych odesłała ich do dyspozycji władz sądowych, które jednakże łazików zwolniły.

Przytrzymani tłumaczyli się niewyraźnie, rzekomym poszukiwaniem pracy w związku ze zbliżającą się wiosną.

Widocznie wiosna jest już niedaleko, skoro odczuwają ją łazicy rozmaitych kategorji.

Straż graniczna i policja znowu mieć będą dużo pracy z kontrolowaniem rozmaitych indywidiów, kręcących się na pograniczu.

Gotuje się na wielką niespodziankę wiosenną.

Sroga zima zaczyna ustępować, śniegi i lody powoli już tają. Wiosna zbliża się coraz szybszemi krokami. Wszyscy z utęsknieniem jej oczekują, wzdychając do słońca, ciepła i kwiatów. Szczególnie tego roku po ostrych mrozach powitanie wiosny będzie radosne.

Akurat w czasie, kiedy wiosna według kalendarza obejmuje swoje panowanie, gotuje się dla mieszkańców m. Chojnic i okolicy miła niespodzianka. Będzie nią wystawa mód wiosennych w firmie Schreiber, zapowiedziana na dzień 17 marca br.

Co na wystawie się znajdzie i jak zostanie ona urządzona, o tem później.

Trzeba uważać na piece!

Zaczadzenia z powodu nieostrożności zachodzą coraz częściej. Zdarza się, że wieczorem pali się poraz drugi w piecu i niebacznie zamyka się wszystkie drzwi, chociaż węgle jeszcze nie wypaliły się i wydzielają wiele trującego gazu. Gazy uchodzą wtedy szczelinami lichego pieca i zatruwają w mieszkaniu powietrze i mogą w nocy spowodować śmierć, jak to się nieraz zdarzało. Gorzej jeszcze, jeżeli gdziekolwiek pozostawiono dotąd tak zwane „klapy", i „klapy" te lub też jakieś „zasuwki" zasuwa się, by ciepło nie „uciekało" kominem. Wszelkie „klapy" i „zasuwki" przy piecach są policyjnie wzbronione, i kto ich dotąd nie usunął, może przy rewizji mieszkania narazić się na karę. Ze względu na własne bezpieczeństwo powinien każdy dbać o to, by piece zbudowane były podług przepisu i zawsze znajdowały się w porządku.

Interesujące dla płatników podatku obrotowego.

W tych dniach podpisał minister skarbu doniosły okólnik w sprawie wymiaru podatku obrotowego za rok 1928. Okólnik ten daje władzom skarbowym cały szereg wskazówek w sprawie sposobu wymiaru wspomnianego podatku.

Najważniejsza zmiana, jaką wprowadza okólnik jest oparcie szacunku podatku na dokładnych informacjach w taki sposób aby podatnik miał zawsze możność obrony.

Nie trzeba podkreślać, jak wielkie znaczenie posiada ów okólnik, zwłaszcza w tej dziedzinie, gdzie zbytnia gorliwość urzędników skarbowych wyrządzała nawet do pewnego stopnia krzywdę.

Ważne 5-cio złotówki.

Od niejakiegoś czasu wzbraniają się niektórzy przyjmowania zielonych banknotów 5-złotowych. Po zasięgnięciu szczegółowej wiadomości w Banku Polskim oraz w kasie skarbowej, możemy stwierdzić, że rozsiewane pogłoski o wycofaniu z obiegu tych banknotów są fałszywe i tak kasy skarbowe, urzędy pocztowe i banki są zobowiązane do przyjmowania tych pieniędzy.

Nowy rodzaj szantażu.

Po miastach Wielkopolski, i Pomorza grasuje jakiś osobnik, lat około 25, wysokiego wzrostu, blondyn o bladej i szczupłej twarzy bez zarostu, z akcentem mowy warszawskim, ubrany w wytartą jesionkę i w czapkę cyklistowską, który zasięga wiadomości o pewnych osobach, a następnie udaje się do nich i pod pozorem, że znane mu są pewne tajemnice życia owych osób, żąda okupu za milczenie. Znajdują się łatwowierni i tchórzliwi, którzy dla świętego spokoju dają oszustowi jakieś odczepne, gdy jednak spotka się z kategoryczną odmową, wówczas udaje się w pokorę i prosi o jakąś jałmużnę.

Trafił jednak na pewnego kupca, który szantażystę przytrzymał i chciał oddać w ręce policji, żądając przed tem jeszcze okazania legitymacji. Oszust przedłożył dokument policyjny, oniewający na nazwisko Henryka Tuzińkiewicza stałego mieszkańca Warszawy i w chwili gdy kupiec dokument przeglądał, wymknął się i zbiegł, zostawiając dokument w rękach tegoż kupca.

Uprasza się wszystkich obywateli, aby w razie pojawienia się oszusta, zechcieli go przytrzymać i oddać w ręce policji.

KRONIKA BRUSKA.

Brusy, dnia 6. 3. 1929 r.

Pożar w piwnicy domu.

W jednym z domów przy ulicy Szkolnej wybuchł niespodziewanie ogień, od którego zajął się słup drewniany, wmurowany w ścianie. Lecz mieszkańcy zdołali w czas spostrzec niebezpieczeństwo, wskutek czego udało się, ów groźny żywiół w zarodku stłumić. (h)

Rekordowa pijaczka.

Jedna z miejscowych restauracji gościła w ubiegłych dniach wytrawną „pijaczkę", pochodzącą rzekomo z jednej okolicznych wiosek, która zdaje się ustaliła rekord w spożyciu „czystej — z kropką", albowiem skonsumowała jej za okrągłe 200 zł. (Pisz i czytaj: dwieście złotych.) — Rzecz oczywista, że finał tej sztuki wymagał współudziału naszej dzielnej policji, która musiała zająć się zwolenniczką monopolówki. (h)

Śmiały szantaż wykryty.

U miejscowego gospodarza p. Wróblewskiego był zajęty pewien parobek. Lecz wynagrodzenie, które pobierał nie wystarczało mu rzekomo, przeto chciał owego pracodawcę wyzyskać na inny sposób. — Poszedł on do jednego z tutejszych kupców - bławatników i zakupił na rachunek swego chlebodawcy. Lecz sprawę wykryła nasza policja, a oszusta nie minie zasłużona kara. (h)

Zwiedzenie Powszechnej Wystawy Krajowej przez dziatwę szkolną.

Chcąc zapoznać dziatwę szkolną z rozwojem gospodarczym Polski i unaocznić tężyznę i dorobek Ojczyzny naszej w ogóle, poleciły wyższe władze szkolne liczne zwiedzanie tej wystawy przez dziatwę szkolną starszych roczników i wyższych klas szkół powszechnych. — Aby cel ten osięgnąć, czyni tut. szkoła powszechna potrzebne przygotowa-

nia. by umożliwić jak najwięcej dzieciom zwiedzenie Wystawy i miasta Poznania. Jednakże samopomoc szkoły nie wystarcza, albowiem sprawa ta pociągnie za soba znaczny wydatek pieniężny. Informacje uzyskane w tej sprawie zapowiadają, iż dwudniowy pobyt w Poznaniu uczyni wraz z kosztami podróży około 20 złotych na dziecko, jeżeli zważymy iż minimum dziennych kosztów utrzymania w Poznaniu wyniesie 5,70 złotych (nocleg 1.50 zł., diety — 2,50 zł., opieka lekarska 0,70 zł., wstęp na Wystawę 1 zł.) Do tego dochodzą jeszcze różne pojedyńcze wydatki, jak: bilety tramwajowe, zwiedzenie ogrodu zoologicznego itd.

Pobyt tych wycieczek szkolnych jest obliczony na dwa dni, wobec czego muszą się wycieczkowcy zaopatrzyć w nie zbędne rzeczy toaletowe, a przedewszystkiem plecaki, które są najpraktyczniesze mi środkami na przechowanie tyle różnych drobiazgów.

W powyższej sprawie zwraca się Kierownictwo szkoły z prośbą do rodziców dzieci szkolnych, oraz do zamożniejszego obywatelstwa, by pomocą swoją ułatwiło zwiedzenie Wystawy przyszłej naszej generacji, która ma kontynuować rozpoczete dzieło „Odrodzenia Duchowego i Gospodarczego Polski". — Wszelkie dobrowolne datki na powyższy cel składać można na ręce kierownika szkoły. — Imienny opis ofiarodawcy ogłoszony zostanie po zamknięciu listy składek w prasie codziennej. (h)

RUCH w TOWARZYSTWACH

Zebranie miesięczne Tow. Ludowego pod opieką św. Antoniego odbędzie się w niedzielę 10 marca o godzinie 3 po południu w Hotelu Centralnym.

O liczny udział prosi Zarząd.

Zebranie Z. Z. P. Oddział Robot. i Rzemieśl. odbędzie się w piątek dnia 8 marca o godz. 7 wiecz. w lokalu pana Locha na które przybędzie sekretarz okręgowy. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Pomorski Związek Osad. Rolnych na powiat Chojnice. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 10 bm o godzinie 12 w południe w lokalu p Jażdżewskiego w Chojnicach.

Z powodu ważnych spraw o liczny udział członków uprasza Zarząd.

Kłodawa. Baczność Powstańcy i Wojacy! W niedziele dnia 10 bm. o godz. 4-tej po poł. odbędzie się zebranie na sali druha Narlocha. Udział wszystkich członków konieczny. Wolność! Zarząd.

Z POMORZA

Bibljoteka imienia „Romana Dmowskiego.

Wiele, pow. chojnicki. W niedzielę dnia 3 bm otwartą została nowa bibljoteka parafjalna imieniem „Romana Dmowskiego". Bibljoteka powstała dzięki niezmordowanym staraniom Czcig. ks. prob. Wryczy z dobrowolnych składek parafjan, ku uczczeniu uzyskania niepodległości Ojczyzny Bibljoteka liczy obecnie 200 tomów najwyborniejszych dzieł naszych pisarzy w pięknej oprawie. Bibljotekarki pp. Narlochówna, Kuklińska i Lipska wydawać będą książki w niedzielę po nabożeństwie.

Należy się serdeczne podziękowanie i szczera wdzięczność czcig. ks. prob. za tyle starań położonych około utworzenia tak ważnego ogniska oświaty, za darowanie licznych książek. Również należy się cześć wszystkim ofiarodawcom za ofiary na zakup książek, a szczególnie państwu Lange z Dąbrowy za ofiarowanie pięknej szafy do książek. Oby czyn szlachetny ks. Wryczy znalazł wiele naśladowców. (b).

Wśród Stow. Młodzieży Polskiej.

Świecie, nad Wisłą. Zarząd Okręgowy, Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej z siedzibą w Świeciu wystosował do podległych mu Stowarzyszeń dwa okólniki, wzywające do zgodnej współpracy z zarządem okręgowym, pod sztandarem Chrystusa - Króla dla dobra Kościoła i Państwa. Pozatem informuje o składzie zarządu okręgowego do którego w przyszłości wszystkie Stow. Młodzieży istniejące na terenie powiatu świeckiego, winne się zwracać w sprawach rozwoju stowarzyszeń. Ażeby poznać stan pracy w poszczególnych stowarzyszeniach, zarząd okręgowy zamierza je wizytować i dawać dobre wskazówki. Ubiegłej niedzieli, 3 bm. odbyły się takie wizytacje Stowarzyszeń w Przysiersku i Niem. Stwolnie.

TARGOWNICA MIEJSKA w POZNANIU.

Poznań, dnia 5. 3. 1929.

Płacono za 100 kg. żywej wagi.

Cielęta:	
b) najprzedniejsze cielęta tuczone	150—160
c) średnio tuczone cielęta i naprzedniejsze ssaki	140—146
d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki	130—136
e) liche ssaki	120—126
Owce:	
Opasy chlewne.	
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	—160
c) miernie odżywione skopy i owce	116—126
Swinie:	
b) pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi	216—220
c) pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi	210—216
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	200—204
e) mięsne świnie ponad 80 kg.	196—198
f) maciory i późne kastry	160—200
Bydło:	
A. Woły:	
b) pełnomięsne wytuczone woły od lat 4 do 7	144—148
B. Stadniki:	
b) pełno mięsne młodsze	134—140
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare	116—124
C. Jałowki i krowy:	
b) pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	150—154
c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki	140—145
d) miernie odżywione krowy i jałówki	120—126
e) liche odżywione krowy i jałówki	90—100

Przybieg targu spokojny.

Przetarg przymusowy

W dniu 8. marca br. o godz. 11-tej sprzedam przy ulicy Dworcowej 21. I. ptr. najwięcej dającemu za gotówkę:

1 jadalkę kompletną
3 stoły
4 dywany
4 nocne stoliczki
1 bibljotekę
2 szafy
5 krzeseł
5 kompl. firan
1 serwis porcelanowy dla 12 osób
2 biurka
1 leżankę
1 kanapę
2 fotele i inne rzeczy.

Rogowski
Kom. sąd. Chojnice 481

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 9. 3 bm. o godz. 4,00 po poł. sprzedam w Krojantach, najwięcej dającemu za gotówkę:

1 kanapę
3 skrzynie kawy
1 „ mydła
1 beczkę octu
1 umywalkę.

Zbiórka kupujących przed szkołą w Krojantach.

Winkowski
Kom. sąd. Chojnice 472

Hodowcom koni

polecam **do pokrycia klaczy mego ogiera, który otrzymał świadectwo uznania.** Odpowiednia rasa na Kaszuby pół krwisty, maści karej. 468

Franciszek Gliszczyński
wybud. Glisno.

Koza

rasy śmiet.

wysoko ciężarna, jeszcze dojna, oraz pewne zapasy paszy i 5 dobrych koszczek na sprzedaż. Bliższe informacji udzieli 470

Uske,
Gockowskiego 5 II.

Sędzia poszukuje **4—5 pokoj,**

mieszkania

z komfortem od 1. kwietnia br. Zgł. skierować proszę do eksp. dzien. pisma 476

Sędzia zamieni 3 pokoj. nowo odrestaurowane

mieszkanie

w Toruniu na 4-5 pokoj. mieszkanie w Chojnicach.

Zgłosz. przyjmuje eksp. Dzien. Pom. 477

Pomocnika fryzjerskiego

dobrych specjalistów na fryzury chłopięce, i ucznia poszukuje 473

Welland, Gdańska 17.

Tczew

Willa z ogrodem

(15) zaraz do sprzedania w Tczewie. 467

Oferty do ekspedycji „Gońca Pomorskiego" — **Tczew p. n. „Pilno".**

W czwartek

świeże kiszki

Hotel Engel.

KINO NOWOSCI

W czwartek o godz. 8.15 w piątek o godz. 4 i 8.15 (7 i 8 bm.)

Nie śmiałeś się już dawno!
Chcesz zapomnieć na kilka godzin troski codzienne — przybądź na najnowszy film:

Pat i Patachona jako strażnicy cnoty

(Pat u. Patachon auf dem Wege zu Kraft u. Schönheit)

Arcykomiczny dramat w 10 aktach Najbardziej pomysłowe tryki komizmu! Kapitalne sceny miłosne! Nieprzeciętny poziom artystyczny! Film, który zmusza każdego do śmiechu! 471

W piątek: o godz. 4. przedstawienie dla dzieci i młodzieży.

Majętność Skarpa pr. Sępólno

sprzedaje do siewu

Owies Ligowo II odsiew uzn. przez Pom. I Rol.

Jęczmień Gambrinus II ods. uzn. przez P. I. R.

cena 25 proc. ponad notowania poznańskie.

Pfluga groch do siewu, kartofle Industrja Gisevius, uznane, słomę prasowaną.

Ceny wedle umowy. 469

Plomby, korony, mostki i zęby sztuczne w kauczuku jak również wszelkie przeróbki wykonuje

K. Rogge
dentysta
Gdańska 17.

Poszukuje się uczciwego

chłopaka

do sprzedania gazet na peronie. Zgłosz. do księgarni Dworcowej „Ruch" w Chojnicach. 479

Poszukuję od 1. 4. br.

mieszkania

2 lub 3 pokoj. z kuchnią dla jednej osoby. Zgł. do eksped. Dzien. Pom. pod nr 480.

Kowala

samotnego,
bez własnych narzędzi
poszukuje
Magistrat m. Chojnic.

Uczeń

blacharski
syn uczciwych rodziców może się zaraz zgłosić.

A. Ciesiołka
mistrz blacharski
ul. Szewska 7. 474

Jesteś chory?

Na żołądek? Płuca? Nerwy? Wątrobę? Nerki? Pęcherz? Bledniczę? Cukrzycę? Artretyzm? Reumatyzm? Zwapnienie żył? Upławy? Hemoroidy? Chroniczną obstrukcję? Biegunkę? Zimnicę? Puchlinę? Astmę? Skrofle? Zatrzymanie regularności? Rzeżączkę? Grypę? Zażądaj natychmiast nadesłania broszury: „Zioła lecznicze". Tysiące cudowne uleczonych. Adres:

Apteka. Liszki.

Skórki zamszowe,
Skórki do czyszczenia **okien**
Skórki do czyszczenia **powozów**
Skórki do czyszczenia, **samochodów**
Skóreczki do szkieł okulary Z powodu zakupienia **większej** i ścisłej zagranicy po **korzystnych** cenach, jestem w możności sprzedawać po **znacznie zniżonych cenach.**
Wielki wybór w rozmaitych **wielkościach w dobrych** gatunkach.

Drogerja Bracia Hubert
Chojnice Pom. Gdańska 18.
Rok zał. 1894 Tel. 219

Ubikacja

nadająca się na warsztat każdego przedsiębiorstwa **do wynajęcia.**

Güntzel,
Strzelecka 1.

Poszukuje się zaraz

uczennicy.

Zakład fryzjerski
Br. Jeziorski
Człuchowska 3. 475

Polecam wyroby specjalnej jakości!

Czysta wełna pod gwarancją! Pulowery dla pań i panów, jaczki więzione i kamizelki, sukienki więzione

Korzystnie! —

Ludwik Rasch

piedy

Sukienki dziecinne, ubranka dziecinne, kamizelki i swetry dziecinne Trwałe kolory.

— Korzystnie!

Redakcja i Administracja: Chojnice ul. Człuchowska 18. — Pocztowe konto czekowe 201 332 — Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice, — Telefon 44. Adres telegr. „Dzien. Pom." — Skrzyt. poczt. 33. — Za redakcję odpow. Józef Chełmiński — Drukiem i nakładem druk. „Dzien. Pom." w Chojnicach. Wyd. Władysław Juljusz Schreiber.